

17.10.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a máltai jogállamiság helyzetéről hat évvel Daphne Caruana Galizia meggyilkolása után, valamint az újságírók védelmének szükségességéről (2023/2901(RSP))

David Casa

a PPE képviselőcsoport nevében

Gabriele Bischoff

az S&D képviselőcsoport nevében

Sophia in 't Veld, Ramona Strugariu, Moritz Körner, Anna Júlia Donáth

a Renew képviselőcsoport nevében

Gwendoline Delbos-Corfield

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Konstantinos Arvanitis

a The Left képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása a máltai jogállamiság helyzetéről hat évvel Daphne Caruana Galizia meggyilkolása után, valamint az újságírók védelmének szükségességéről
(2023/2901(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 4., 5., 6., 7., 9. és 10. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 20. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6., 7., 8., 10. 11., 12. és 47. cikkére,
- tekintettel a máltai jogállamiság helyzetéről szóló, 2017. november 15-i¹, az Európai Unióban, különösen Máltán és Szlovákiában a jogállamiság helyzetéről és a korrupció elleni küzdelemről szóló, 2019. március 28-i², a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatban napvilágra került újabb információkat követően a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2019. december 18-i³, a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásáról és a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2021. április 29-i⁴, valamint az öt évvel Daphne Caruana Galizia meggyilkolása után Máltán tapasztalható jogállamisági helyzetről szóló, 2022. október 20-i⁵ állásfoglalására,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságnak a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok nyomon követésével foglalkozó csoportja által 2017. november 15. óta tartott meghallgatásokra és eszmecserekre, illetve azóta tett küldöttségi látogatásokra,
- tekintettel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok nyomon követésével foglalkozó csoport elnöke és Málta miniszterelnöke közötti levélváltásokra,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „Daphne Caruana Galizia meggyilkolása és a jogállamiság Máltán és azon túl: a teljes igazság kibontakozásának biztosítása” című, 2019. június 26-i 2293 (2019) sz. határozatára,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2293 (2019) sz. határozatát követő intézkedésekről szóló, a Parlamenti Közgyűlés Jogi és Emberi Jogi Bizottsága által 2020. december 8-án jóváhagyott jelentésre,
- tekintettel a Velencei Bizottság 993/2020. számú, 2020. október 8-i véleményére a CDL-AD(2020)006 vélemény tárgyát képező jogalkotási javaslatokat végrehajtó tíz jogi aktusról és törvényjavaslatról,

¹ HL C 356., 2018.10.4., 29. o.

² HL C 108., 2021.3.26., 107. o.

³ HL C 255., 2021.6.29., 22. o.

⁴ HL C 506., 2021.12.15., 64. o.

⁵ HL C 149., 2023.4.28., 15. o.

- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának a 2021. október 11–16. közötti máltai látogatását követő jelentésére,
 - tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának Málta miniszterelnökéhez intézett, 2022. szeptember 23-i levelére és Málta miniszterelnökének 2022. október 4-i válaszára,
 - tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának Málta miniszterelnökéhez a Máltai Képviselőház elnökéhez intézett, 2023. szeptember 26-i levelére és azok válaszleveleire,
 - tekintettel a Bizottság „2023. évi jogállamisági jelentés” című, 2023. július 5-i közleményére (COM(2023)0800),
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jogállamisággal foglalkozó küldöttségének 2022. május 23–25. között, Vallettában (Málta) tett látogatását követő kiküldetési jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeken, vagyis az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – tiszteletben tartásának értékein alapul, amelyek a tagállamok közös értékei, és amelyeket az uniós tagjelölt országoknak a koppenhágai kritériumok részeként be kell tartaniuk, ha csatlakozni kívánnak az EU-hoz, továbbá amelyeket nem lehet a csatlakozás után figyelmen kívül hagyni vagy újraértelmezni; mivel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok egymást kölcsönösen erősítő értékek, amelyek sérelme rendszerszintű fenyegetést jelenthet az Unióra, valamint a polgárok jogaira és szabadságaira nézve;
- B. mivel a jogállamiság, valamint a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, illetve az uniós szerződésekben és a nemzetközi emberi jogi eszközökben rögzített értékek és elvek tiszteletben tartása az Unió és a tagállamok kötelessége, amelynek eleget kell tenni;
- C. mivel az EU Alapjogi Chartája az elsődleges uniós jog része; mivel az Alapjogi Charta 11. cikke és az emberi jogok európai egyezményének (EJEE) 10. cikke rögzíti a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét;
- D. mivel az igazságszolgáltatás függetlenségét az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése, az Alapjogi Charta 47. cikke és az EJEE 6. cikke is rögzíti, és az elengedhetetlen az újságírók elleni bűncselekmények büntetlenségének megszüntetéséhez, valamint biztonságuk és védelmük biztosításához; mivel a büntetlenség elkerülése érdekében a tagállamok kötelesek minden szükséges lépést megtenni, hogy az újságírók és más médiaszereplők elleni bűncselekmények elkövetőit bíróság elé állítsák; mivel a független és hatékony igazságszolgáltatási rendszer, valamint a tömegtájékoztatás szabadságát, a véleménynyilvánítás szabadságát, az információhoz való hozzáférés jogát, valamint az újságírók és médiaszakemberek védelmét garantáló intézkedések elfogadása és teljes körű végrehajtása kulcsfontosságú elemei a szabad és független

újságíráshoz szükséges környezet előmozdításának és megteremtésének;

- E. mivel az újságírókat – különösen, de nem kizárólag az oknyomozó újságírókat – egyre gyakrabban érik a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek az EU-n belül és kívül egyaránt, amelyek célja nem a jogi győzelem elérése, hanem az, hogy pénzügyi, pszichológiai és időbeli nyomást gyakoroljanak az újságírókra pusztán azzal a céllal, hogy megneheztítsék a munkájukat, akadályozzák a nyilvánosság általi ellenőrzést és lehetetlenné tegyék a hatóságok felelősségre vonását; mivel ez elrettentő hatással van a tömegtájékoztatás szabadságára; mivel az Európa Tanács emberi jogi biztosa figyelmeztetett arra, hogy „az információkhoz való hozzáférés Máltán továbbra is akadályokba ütközik”, és „az állami intézményeken belüli indokolatlan titkolózásra utal az esetlegesen jelentős közérdeklődésre számot tartó információk tekintetében”;
- F. mivel újságírók ellen is alkalmaztak kémsoftvereket, például a Pegasus és a Predator kémsoftvert; mivel Dunja Mijatovic, az Európa Tanács emberi jogi biztosa szerint „a súlyos beavatkozásokra alkalmas kémsoftverek veszélyeztetik az emberi jogok lényegét”, és nem tekinthetők sem szükségesnek, sem arányosnak egy demokratikus társadalomban; mivel a kémsoftverek újságírókkal szembeni alkalmazása veszélyezteti forrásaik bizalmas jellegét, és ezzel demokratikus társadalmaink egyik legfontosabb pillérének, nevezetesen az információkhoz való, mindenki számára szabad hozzáférésnek és a pluralista médiakörnyezet előmozdításának működését és hitelességét; mivel az uniós intézményeknek és a tagállamoknak haladéktalanul követniük kell a Pegasus és azzal egyenértékű kémsoftverek használatának kivizsgálásával foglalkozó vizsgálóbizottság jelentésében foglalt ajánlásokat;
- G. mivel a 2023. évi jogállamisági jelentésben a Bizottság hangsúlyozta, hogy nem történt további előrelépés a hivatalos dokumentumokhoz való hozzáférés terén, figyelembe véve az újságírók védelmére vonatkozó európai normákat, és hogy a máltai „újságírók továbbra is kihívásokkal szembesülnek szakmájuk gyakorlása során”;
- H. mivel a tagállamoknak sürgetniük kell a korai előrejelző és gyorsreagálási mechanizmusok létrehozását annak biztosítása érdekében, hogy az újságírók és más médiaszereplők azonnal igénybe vehessék a védelmi intézkedéseket, amikor fenyegetik őket; mivel az ilyen mechanizmusoknak a civil társadalom érdemi felügyelete alatt kell működniük, és garantálniuk kell a visszaélést bejelentő személyek és a névtelenséget kérő források védelmét; mivel Málta Törvényeinek 529., a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló fejezetét 2021-ben aktualizálták az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló (EU) 2019/1937 irányelv⁶ átültetése érdekében;
- I. mivel a máltai Daphne Caruana Galizia korrupcióellenes oknyomozó újságírót és bloggert 2017. október 16-án egy autóba rejtett pokolgéppel elkövetett merénylet során meggyilkolták; mivel korábban zaklatás és számos fenyegetés célpontja volt;
- J. mivel a máltai hatóságok által vezetett és az Europol által támogatott gyilkossági nyomozások révén azonosítottak, vád alá helyeztek és bíróság elé állítottak több olyan személyt, akiket azzal vádolnak, hogy ők követték el vagy tervezték ki a gyilkosságot; mivel Daphne Caruana Galizia egyik elítélt gyilkosáról 2023 februárjában egy családi

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

keresztelón készült felvétel; mivel az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2023. szeptember 26-án megjegyezte, hogy „nem született jelentős eredmény a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásáért felelős valamennyi személy bíróság elé állítása terén”;

- K. mivel az Egyesült Arab Emírségeket olyan, állítólagosan korrupcióhoz kapcsolódó ügyetek elfedésére használták fel, amelyeket Daphne Caruana Galizia leplezett le a meggyilkolása idején;
- L. mivel az Egyesült Államok Külügyminisztériuma jelentős korrupcióban való részvételük miatt jegyzékbe vette a korábbi máltai miniszterelnök egykori kabinetfőnökét és a korábbi idegenforgalmi minisztert – előzőleg energiaügyi minisztert – és családjaikat, akik számára így megtiltották az Egyesült Államokba való belépést;
- M. mivel nem történt előrelépés a Pilatus Bank tisztviselői és a már megszűnt Nexia BT korábbi partnerei elleni bírósági eljárások, valamint a Daphne Caruana Galizia által a gyilkosság idején vizsgált ElectroGas-szerződéssel kapcsolatos korrupciós ügy tekintetében, amint az a Parlament 2022. október 20-i állásfoglalásában is szerepel;
- N. mivel a jogállamiságot nemcsak a nem megfelelő jogi keretek fenyegetik, hanem a büntetlenség kultúrája is, amely a politikai beavatkozást elősegítő és a hatékony végrehajtást akadályozó, hibás intézményi fékek és ellensúlyok fenntartásával lehetővé teszi a büntetlenséget, ami nélkül nem lehet hatékony büntetőeljárásokat indítani a korrupcióval szemben;
- O. mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének kérésére 2019 végén független nyilvános vizsgálatot indítottak Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatban, amely végül 2021. július 29-én zárult le; mivel a nyilvános vizsgálóbizottság végleges jelentést tett közzé, amely következtetéseket és ajánlásokat tartalmazott a jogállamiság megerősítéséről, a sajtószabadság tiszteletben tartásáról, a véleménynyilvánítás szabadságáról és az újságírók védelméről, az alkotmányos szintű jogi reformról, valamint a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó jogalkotási javaslatokról; mivel a nyilvános vizsgálat azt is megállapította, hogy „bár nincs bizonyíték arra, hogy az állam mint olyan szerepet játszott volna Caruana Galizia asszony meggyilkolásában, (...) az államnak kell felelősséget vállalnia a gyilkosságért, amiért megteremtette a büntetlenség légkörét, amely a Castille-közigazgatás magját képező, legmagasabb szintekről eredt és szivárgott be más szervezetekbe is, például a szabályozó intézményekbe és a rendőrségbe, ami a jogállamiság összeomlásához vezetett”; mivel a nyilvános vizsgálat elé terjesztett bizonyítékok „feltárták, hogy a büntetlenség kultúrája nem csak a közigazgatás legmagasabb rangú tisztviselőire, köztük a bizalmi személyekre, hanem politikusok, üzletemberek és bűnözők szűk körére is kiterjed”;
- P. mivel a máltai oknyomozó újságírók egy olyan botrányra világítottak rá, amelynek során megvásárolták kiábrándult kormánypartí szavazók szavazatait, hamis hivatalos dokumentumok, többek között hamis orvosi igazolások felhasználásával elcsábítva őket; mivel a szavazatvásárlók és a közvetítők ezt követően jutalék gyanánt pénzt követeltek a közvetlen kedvezményezettektől; mivel a Máltai Munkáltatók Szövetsége

kijelentette, hogy elfogadhatatlan az ilyen botrányok leplezése azzal az ürüggyel, hogy ez a politikai rendszer rendes működése, és veszélyes üzenetet közvetít a máltai társadalom valamennyi rétege számára; mivel a kormányzó pártok szavazatvásárlóit és a közvetítőket továbbra is védik a büntetőeljárásal szemben; mivel ezek az incidensek nyilvánvalóvá teszik, hogy Máltán továbbra is komoly kormányzási problémák állnak fenn, és ez hatással van a máltai emberek életére, valamint az ország nemzetközi hírnevére;

- Q. mivel a máltai oknyomozó újságírók egy másik botrányt is feltártak, amelyben kormánytisztviselők befolyással üzérkedtek annak érdekében, hogy vezetői engedélyeket adjanak ki a kedvezményezett politikai meggyőződése alapján; mivel egyetlen olyan magas rangú tisztviselőt sem vontak büntetőeljárás alá, aki preferenciális elbánás céljából továbbadott neveket;
- R. mivel a kiszivárogtatott bizonyítékok azt mutatják, hogy a kormánypárt birtokában lévő, a lakosság választási preferenciáira vonatkozó adatokat a kormányzati szolgáltatások elutasítására és a polgárokkal szembeni szisztematikus megkülönböztetésre használták fel; mivel a máltai adatvédelmi biztos vizsgálatot indított magánszemélyek adataival való szisztematikus visszaélés miatt;
- S. mivel a máltai miniszterelnök nem vette komolyan az intézményesített korrupciós cselekményeket, és ezzel továbbra is fenntartja a botrányokban állítólagosan érintett köztisztviselők büntetlenségének kultúráját;
- T. mivel 2023 szeptemberében a rendőrség civil társadalmi aktivistákat hallgatott ki, miután tiltakozásokat tartottak a nemzeti műsorszolgáltató ellen, amelynek elnöke érintett volt a botrányokban, de büntetőeljárás alá nem vonták; mivel a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom képviselői cenzúrával vádolták a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltatót; mivel Málta legutóbb 51 pontot kapott a Transparency International korrupcióérzékelési indexén, három pontot veszítve az előző évhez képest, és a Transparency International szerint ennek egyik fő oka a közéleti médiába való politikai beavatkozás; mivel 2023 februárjában az Alkotmánybíróság úgy határozott, hogy a műsorszolgáltatóknak alkotmányos kötelessége, hogy hivatalból proaktívan és gyorsan biztosítsa a pártatlanságot a műsorszolgáltatásban;
- U. mivel a máltai kormány számos reformot javasolt a nyilvános vizsgálat bizonyos ajánlásainak megvalósítása érdekében, többek között a tömegtájékoztatás szabadságának megerősítésére irányuló jogszabálytervezetet és a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni törvényre irányuló javaslatot; mivel az Európa Tanács emberi jogi biztosa sürgette a máltai parlament képviselőit, hogy utasítsák el a kormány javaslatait, mivel azok „jórészt figyelmen kívül hagyják” a nemzeti és nemzetközi szereplők észrevételeit; mivel a biztos bírálta a kormányt, hogy elmulasztotta „a helyzet súlyossága által megkövetelt átláthatóságot és alapos konzultációt”;
- V. mivel a legutóbbi Médiapluralizmus Monitor a szerkesztői autonómiára és a politikai függetlenségre nézve fennálló kockázatot „magasnak” minősítette, és a máltai médiapluralizmust érintő általános kockázatot „közepesről” „magasra” módosította;
- W. mivel a Riporterek Határok Nélkül 2023. évi sajtószabadság-indexe a nemzeti médiakörnyezet romlását tárta fel, és a 180 értékelt ország közül Málta a 84. helyen áll,

2022-hez képest hat pozíciót veszítve; mivel ugyanezen jelentés szerint a nemzeti jogi és szabályozási keret nem teszi lehetővé az újságírók számára jogaik gyakorlását;

- X. mivel a The Shift News máltai hírszolgáltatóval szemben a hatóságok 40, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai pert indítottak a közkiadások és a független média kapcsolatára vonatkozó, a tájékozódás szabadságán alapuló kérelmek miatt; mivel a lezárt eljárásokat a The Shift News megnyerte ugyan, de csak jelentős költségek árán;
- Y. mivel a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni európai koalíció szerint Európában 2022-ben 161 dokumentált ügyre nőtt a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek száma; mivel ugyanezen eredmények szerint Máltán volt a legmagasabb az egy főre jutó közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek száma, 100 000 főre vetítve 19,93 esettel; mivel Daphne Caruana Galizia ellen 43 polgári és 5 büntetőper volt folyamatban, amikor meggyilkolták;
- Z. mivel azonban a Korrupció Elleni Államok Csoportjának ajánlásait továbbra is figyelmen kívül hagyják, amint azt az Európa Tanács emberi jogi biztosa is megjegyezte;
- AA. mivel az újságírás védelmére irányuló erőfeszítések nem lehetnek sikeresek a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelemre irányuló egyenlő erőfeszítések nélkül, és mivel a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem erős és pluralista sajtó nélkül kudarcot vall;
- 1. tisztelettel adózik a hat évvel ezelőtt meggyilkolt Daphne Caruana Galiziának és a korrupció, a szervezett bűnözés, az adócsalás és a pénzmosás feltárása, valamint az ilyen illegális tevékenységekben részt vevők elszámoltatása terén végzett rendkívül fontos munkájának; határozottan elítéli a munkájukat végző újságírók ellen elkövetett támadásokat és gyilkosságokat, többek között Ján Kuciak és menyasszonya, Martina Kušnírová 2018. február 21-i, Viktoria Marinova 2018. október 6-i, Jéorjiosz Karaivaz görög újságíró 2021. április 9-i és Peter R. de Vries holland újságíró 2021. július 15-i meggyilkolását, és hangsúlyozza, hogy az újságírók kulcsfontosságú szerepet játszanak az igazság feltárásában, a demokrácia védelmében és a büntetlenség kultúrájának felszámolásában; mélységes megdöbbenését fejezi ki a Jéorjiosz Karaivaz meggyilkolásával kapcsolatos érdemi nyomozás hiánya miatt, miközben úgy tűnik, hogy két gyanúsított letartóztatása inkább a választási kampányhoz kapcsolódik; felhívja a görög hatóságokat, hogy biztosítsák a teljes körű igazságszolgáltatást; tisztelettel adózik továbbá az elmúlt években Európában meggyilkolt összes újságírónak; ismételten hangsúlyozza, hogy a független média és az aktív civil társadalom az igazságszolgáltatás, a demokrácia és a jogállamiság alapvető pilléreiként rendkívül fontos jelentőséggel bír; megjegyzi, hogy az újságírók meggyilkolása nemcsak az adott tagállamot, hanem az Európai Unió egészét is érinti; szilárd meggyőződése, hogy a demokratikus jogállamiság védelme közös felelősség, amely nemzeteken és pártokon túlmutató érdek;
- 2. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Parlament 2022. október 20-i, a gyilkosság ötödik évfordulója alkalmából elfogadott állásfoglalása óta korlátozott előrelépés történt a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatos, folyamatban lévő bírósági eljárásban, hogy eddig csak három kisebb horderejű ítéletet hoztak, és hogy a gyilkosság kitervelőjét még nem ítélték el; felszólítja a máltai hatóságokat, hogy

gyorsítsák fel a bírósági eljárást az igazságszolgáltatás biztosítása érdekében; ezért újfent sürgeti, hogy fejezzék be a gyilkosság mögött meghúzódó alapvető okok kivizsgálását, további késedelem nélkül zárják le a bírósági eljárást, és állítsák bíróság elé a gyilkosságban bármilyen szinten részt vevő összes személyt; ismételten kéri, hogy az Europol teljeskörűen és folyamatosan vegyen részt a gyilkosságok kivizsgálásában és az összes kapcsolódó nyomozásban;

3. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy biztosítsák az újságírók és médiaszakemberek biztonságát és védelmét; felhívja továbbá az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy haladéktalanul tegyenek eleget a Parlament újságírók védelmére vonatkozó ajánlásainak;
4. megismétli a Máltáról szóló korábbi állásfoglalásaiban megfogalmazott aggályokat és ajánlásokat;
5. megdöbbenésének ad hangot a miniszterelnök 2023. október 3-i nyilatkozata miatt, amely bagatellizálja az intézményesített korrupció eseteit; úgy véli, hogy ezek a nyilatkozatok tovább erősítik a botrányokban állítólagosan érintett köztisztviselők büntetlenségének kultúráját;
6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy két évvel a nyilvános vizsgálatról szóló jelentés közzététele után a jelentés ajánlásai végrehajtásának folyamata továbbra is meglehetősen hiányos; megjegyzi, hogy a máltai kormány számos reformot, többek között jogalkotási javaslatokat terjesztett elő ezen ajánlások némelyikének kezelése érdekében; megjegyzi, hogy az Európa Tanács emberi jogi biztosa aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy ezeket a javasolt hiányzó reformokat a nemzetközi és nemzeti szervezetek által megfogalmazott javaslatokat figyelmen kívül hagyva nyújtották be; felhívja ezért a máltai kormányt, hogy további késedelem nélkül hajtsa végre a nyilvános vizsgálatról szóló jelentés valamennyi ajánlását, beleértve a jogállamiságról és a szervezett bűnözésről szóló ajánlásokat is;
7. felszólít a büntetlenség kultúrájának megszüntetésére; ezért felszólít minden olyan köztisztviselő alapos, gyors és független kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására, aki állítólag korrupcióban, zsarolásban és befolyással való üzérkedésben vesz részt, amint azt az oknyomozó újságírók napvilágra hozták Máltán, többek között a szavazatvásárlási rendszer és a vezetői engedélyekkel kapcsolatos korrupció tekintetében; hangsúlyozza, hogy az újságírók mindaddig veszélyben lesznek, amíg a korrupció továbbra is büntetlenül marad;
8. felhívja az európai adatvédelmi biztost, hogy kövesse nyomon a folyamatban lévő máltai vizsgálatot, amelyet 2023. október 9-én jelentettek be nyilvánosan, és amely megvizsgálja a máltai állampolgárok személyes adatainak visszaélészerű felhasználását, mely adatokat politikai hovatartozáson alapuló megkülönböztetésre használhattak volna fel;
9. hangsúlyozza, hogy döntő fontosságú a nagy horderejű pénzügyi és gazdasági bűncselekmények, különösen a korrupció és a pénzmosás szigorú büntetőeljárás alá vonása; megdöbbenőnek tartja azonban, hogy továbbra sem történt előrelépés a Daphne Caruana Galizia által a meggyilkolása idején vizsgált korrupciós és pénzmosási botrányokkal kapcsolatos büntetőeljárások terén, amelyeknek a legmagasabb politikai

szinteken voltak gyanúsítottjai; aggodalmát fejezi ki a máltai bűnüldözés és igazságszolgáltatás intézményi kudarcra miatt is, és határozottan sürgeti az illetékes hatóságokat, hogy állítsák bíróság elé a jelenleg vizsgált vagy bejelentett számos ügy közül egyben vagy többen is érintett személyeket; felhívja a máltai hatóságokat, hogy kezeljék a magas szinten elkövetett korrupciós ügyek elhúzódó kivizsgálásának problémáját, többek között azáltal, hogy jobb eredményeket érnek el a jogerős ítéletek meghozatala terén; rámutat, hogy ezek az elhúzódó vizsgálatok továbbra is akadályozzák a jogállamiság terén elért haladást; hangsúlyozza, hogy az intézményi függetlenség fontos jelentőséggel bír a jogállamiság megfelelő működése szempontjából; felhívja a máltai hatóságokat, hogy tegyenek előrelépéseket az ügy idején bizonyos köztisztviselők által bizonyítékok elrejtésére, valamint a vizsgálatok és a bírósági eljárások akadályozására tett esetleges kísérletek kivizsgálása terén;

10. megerősíti, hogy riasztónak tartja a Pilatus Bank tisztviselőivel szembeni vizsgálati és bírósági eljárások lassú előrehaladását, valamint a máltai hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felfüggeszék az eljárást azt követően, hogy a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja látszólag ideiglenes intézkedéseket fogadott el; kéri a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja 2022. szeptember 14-i ideiglenes intézkedéseinek tisztázását, mivel egy bíró azt sugallta, hogy a kormány félrevezette a bíróságot az eljárás megakasztásával kapcsolatban; megismétli az illetékes nemzetközi és európai szervekhez intézett felhívását, hogy továbbra is kövessék nyomon az állítólagos pénzmosási és korrupciós ügyek előrehaladását;
11. kéri, hogy bocsássonak rendelkezésre további kapacitásokat a bűncselekmények kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a máltai kormány – a Velencei Bizottság véleményével ellentétben – a normákért felelős biztos egyszerű többséggel történő kinevezése érdekében életbe léptette a patthelyzetek kialakulását megelőző mechanizmust; sajnálja, hogy a polarizáció akadályozza a konszenzusos döntéshozatalt Máltán; megjegyzi, hogy lehetséges, hogy a bírák számának növekedése megkönnyítette a bírósági eljárásokhoz szükséges idő 550 napról 529 napra történő csökkentését, ugyanakkor a bírósági eljárások időtartamának csökkentése csak egyike volt a nyilvános vizsgálat ajánlásainak; sajnálatát fejezi ki a máltai igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai miatt, és kéri, hogy találjanak megoldásokat a bírósági eljárások hosszának csökkentésére;
12. felhívja a Velencei Bizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt a máltai nemzeti jogi keret megerősítéséről a korrupció – többek között a magas szinten elkövetett korrupció és a hatalommal való visszaélés – hatékony és erőteljes szankcionálása érdekében;
13. felhívja a Bizottságot, hogy vegye komolyan a büntetlenség kultúráját Máltán, és szorgalmazza, hogy mielőbb térjenek vissza a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartásához; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a rendelkezésére álló valamennyi releváns eszközt annak biztosítására, hogy a jogszabályokat mindenki egyformán alkalmazza;
14. aggodalmát fejezi ki a volt miniszterelnök, a vezérkari főnöke és az egykori idegenforgalmi miniszter, valamint korábban energiaügyi miniszter büntetlensége miatt;
15. hangsúlyozza, hogy az aktivisták elleni rendőrségi fellépés megfélemlítésnek minősül,

amely visszatartó hatást gyakorol a nyilvánosság részvételére, és hozzájárul a civil társadalom elnémításához, különösen a bűncselekmények tekintetében továbbra is fennálló büntetlenséggel összefüggésben; felszólít a nemzetközi normáknak megfelelő jogi, igazgatási és szakpolitikai reformokra a nyilvános vizsgálat során azonosított rendszerszintű problémák teljes körű kezelése érdekében;

16. felszólítja a máltai kormányt – összhangban az Európa Tanács emberi jogi biztosának hasonló felhívásaival –, hogy tartózkodjon az újságírókat célzó negatív retorikától, és hagyjon fel az újságírókkal és médiaszakemberekkel szemben ellenséges légkör megteremtésével; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy továbbra is akadályok állnak a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége előtt, például a kormányhoz intézett tájékoztatási kérelmek, valamint a médiaorgánumok potenciálisan diszkriminatív finanszírozása tekintetében; elítéli az állami intézményeken belüli indokolatlan titkolózást az esetlegesen jelentős közérdeklődésre számot tartó információk tekintetében; megismétli a máltai kormányhoz intézett felhívását, hogy vonja vissza a *The Shift News* által benyújtott, a tájékozódás szabadságán alapuló kérelmekkel szembeni kereseteit;
17. sajnálja, hogy a máltai kormány által előterjesztett javaslatok nem javítják a mediaszabadság helyzetét; sürgeti a máltai hatóságokat annak biztosítására, hogy a javasolt reformok megfeleljenek az újságírók védelmére vonatkozó európai és nemzetközi normáknak, különösen az újságírók nyilvános és online fenyegetésének és zaklatásának megelőzése és szankcionálása tekintetében, és mihamarabb hajtsák végre azokat; sürgeti továbbá a máltai hatóságokat, hogy fogadjanak el további intézkedéseket és egyéb biztosítékokat a kritikus és független máltai újságírás környezetének, valamint a politikusok és tisztviselők elszámoltathatóságának javítása érdekében;
18. aggódalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint noha a mediaszakértői bizottságot megbízták a médiaágazat váltoásaival kapcsolatos tanácsadással, és a bizottságban a média egyes képviselői is helyet kaptak, a máltai kormány nem folytatott lényegi nyilvános konzultációt; aggasztónak tartja, hogy a máltai hatóságok figyelmen kívül hagyták a médiaágazatra vonatkozó széles körű nyilvános konzultációra irányuló felhívásokat, és különösen a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek alkalmazásának korlátozását; támogatja az Európa Tanács emberi jogi biztosának a máltai parlamenthez intézett felhívásait, hogy ne fogadják el a javasolt hiányos jogszabályokat, az alkotmánymódosításokat is beleértve, amíg a jogszabálytervezetetről átlátható és alapos konzultációt nem folytatnak, amit prioritásként kell kezelni; hangsúlyozza, hogy a jogszabálytervezet javítására irányuló bármely lépésnek a nyilvános vizsgálatról szóló jelentésben foglalt ajánlásokon kell alapulnia, és hogy a változtatásoknak a minőségi médiatörvények biztosítása érdekében meg kell felelniük legalább az újságírók védelmére és biztonságára, valamint a média szabadságára vonatkozó nemzetközi normáknak; emlékezteti a máltai kormányt azon felelősségére, hogy széles körű, inkluzív és strukturált nyilvános konzultációkat folytasson a jogi reformokról;
19. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az újságírók és Daphne Caruana Galizia családtagjai továbbra is a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek célpontjai, és megismétli határozott és sürgős felhívását azon személyekhez, akik köztisztviselőként elindították az ügyeket, beleértve a volt miniszterelnököt és a volt kormánytisztviselőket is, hogy

ejtsék azokat;

20. megismétli, hogy a máltai bíróságoknak lehetőségük van arra, hogy a rágalmazási pereket „nyilvánvalóan megalapozatlannak” ítéljék, és így elutasítsák; megismétli a máltai hatóságokhoz intézett felhívását, hogy hajtsák végre az újságírók és más médiaszakemberek védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról szóló, 2021. szeptember 16-i (EU) 2021/1534 bizottsági ajánlást (C/2021/6650), és vezessenek be hatékony politikákat az újságírók védelme érdekében; emlékeztet arra, hogy egy ilyen irányelv csak a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel foglalkozhatna; felhívja a máltai hatóságokat, hogy az Európa Tanács észrevételeivel és ajánlásaival összhangban a belföldi esetekkel is foglalkozzanak, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni hatékony jogszabályok révén; felhívja az uniós intézményeket, hogy mielőbb állapodjanak meg egy, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni, ambiciózus irányelvről, és felhívja a máltai hatóságokat, hogy teljes körűen hajtsák végre a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan vagy visszaélészerű bírósági eljárásokkal (közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel) szembeni védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot (COM(2022)0177) kísérő ajánlást; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg további lehetséges jogszabályok meghozatalát a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel kapcsolatos összes eset lefedése érdekében;
21. felszólítja a máltai kormányt, hogy továbbra is foglalkozzon a tömegtájékoztatás szabadságával és a közszolgálati média politikai beavatkozástól való függetlenségével kapcsolatos aggodalmakkal, beleértve az állami hirdetések átláthatóságát biztosító keretet, valamint a gyűlöletbeszéd közösségi médiában tapasztalható terjedését; emlékeztet arra, hogy a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai jogszabálynak hozzá kell járulnia a média szabadságának, sokszínűségének és függetlenségének Unió-szerte történő biztosításához, beleértve a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát és a médiakoncentráció médiapluralizmusra gyakorolt hatásának megakadályozására irányuló intézkedéseket; felhívja az uniós intézményeket, hogy mielőbb jussanak megállapodásra a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló ambiciózus európai jogszabályról;
22. felszólítja a máltai kormányt, hogy végre rögzítse a biztonságos és legális abortuszhoz való jogot a nemzeti jogban, amelyet korábban a kormány bejelentett, ugyanakkor amelynek elfogadására nem került sor jogalkotási folyamatra, éppen ellenkezőleg, korlátozó abortusztörvényt fogadtak el;
23. emlékezteti a máltai kormányt azon kötelezettségvállalására, hogy 2024 végéig adatbázist hoz létre a visszaélések bejelentésével kapcsolatos információk gyűjtésére, és hogy a 2023. évi jogállamisági jelentés szerint nem hajtották végre a visszaélést bejelentő személyek védelmének javítását célzó intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat;
24. sürgeti a kormányt, hogy a párizsi elvekkel és az egyenlőségre vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban prioritásként hozza létre az emberi jogokért és az egyenlőségért felelős biztos pozícióját;

25. megismétli a máltai hatóságokhoz intézett felhívását, hogy maradéktalanul hajtsák végre az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése, a Velencei Bizottság, a Korrupció Elleni Államok Csoportja, valamint a pénzmosás elleni intézkedések értékelését és a terrorizmus finanszírozását vizsgáló szakértői bizottság (Moneyval) valamennyi függőben lévő ajánlását;
26. hangsúlyozza, hogy a máltai befektetői állampolgársági program továbbra is komoly aggodalomra ad okot; emlékeztet azon álláspontjára, miszerint az uniós polgárságot nem lehet megvenni, és felszólít a program azonnali betiltására Máltán és az egész EU-ban; várja az Európai Unió Bíróságának végleges ítéletét ebben az ügyben;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, az európai adatvédelmi biztosnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, a Pénzügyi Akció Munkacsoportnak, az Egyesült Arab Emírségek kormányának és parlamentjének, valamint a Máltai Köztársaság elnökének.